

Gemeente Leusden

MEMO

Aan	: De raad van Leusden
Cc	:
Van	: Het college
Datum	: 13 februari 2023
Betreft	: Groen Groeit Mee; raadsledeninformatiebijeenkomst van 16 februari 2023 voor de Regio Amersfoort

Aanleiding.

Op 16 februari vindt deze fysieke bijeenkomst plaats en hiervoor heeft u een uitnodiging van het Regiobureau ontvangen.

Paul Roncken (onafhankelijk provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit) presenteert de plannen en gaat het gesprek met u aan over wat dit betekent voor onze regio en de gemeenten.

Dit memo informeert u over grote zorgen ten aanzien van de ruimtelijke vertaling van Groen Groeit Mee (GGM), zorgen die u in het gesprek met Paul Roncken kunt betrekken. De consequenties van de voorstellen lijken vergaand.

Dit memo is opgebouwd uit:

1. Welke plannen zal Paul Roncken presenteren?
2. Consequenties van kwantitatieve voorstellen GGM voor uitleggebieden woningbouw;
3. Overleg met de provincie Utrecht over GGM;
4. Er zijn nog veel vragen over concrete invulling GGM;
5. Kaders en randvoorwaarden voor de woningbouw Tabaksteeg-zuid en Mastenbroek 3 (waarbij GGM ook om invulling vraagt).

1. Welke plannen zal Paul Roncken presenteren?

Paul Roncken zal het GGM Pact aanhalen dat op 7 februari 2022 werd ondertekend door o.a. de Utrechtse gemeenten, waterschappen en natuur- en terreinbeherende organisaties. De gemeente Leusden heeft ook getekend en daarmee de intentie uitgesproken om het groen evenwichtig te laten meegroeien met het rood (bebouwing). Hierover heeft het college u begin 2022 geïnformeerd. Ook over het feit dat de landbouworganisaties (LTO Gelderse Vallei) en de agrarische collectieven (voor agrarisch natuurbeheer/Vallei Horstee) bewust niet hebben getekend vanwege geen of onvoldoende perspectief voor de landbouw. Inmiddels eist de provinciale omgevingsverordening dat uitleggebieden voor meer dan 50 woningen werk maken van het evenwichtig laten meegroeien van het groen.

Paul Roncken zal verder aanhalen:

- Onderzoeken die uitwijzen dat er behoefte is aan extra ruimte voor natuur en recreatie. Dit o.a. op basis van provinciale plannen en een tekort aan recreatieve voorzieningen voor de inwoners van de provincie Utrecht. Een tekort dat verder zal toenemen wanneer er tot 2030 ongeveer 100.000 en tot 2050 ongeveer 300.000 extra inwoners bijkomen. Dit om te onderbouwen dat het meegroeien van groen van groot belang is voor de gezondheid van inwoners, klimaatadaptatie en biodiversiteit.
- De provinciale concept-handreiking GGM voor uitleggebieden woningbouw (zoals Tabaksteeg-zuid) waarin een kwantificering voor het evenwichtig meegroeien van

groen is opgenomen. Hierin wordt een onderscheid gemaakt tussen groen binnen de woonwijk zelf (of in directe nabijheid) en groen in de omgeving.

- Voor binnen de woonwijk wordt 75 m2 groen per te bouwen woning als opgave benoemd.
- Daar bovenop wordt ingezet op 500 m2 extra groene versterking per te bouwen woning in de omgeving (tot maximaal 5 kilometer). Tijdens het webinar van 7 februari 2023 (daar kon u ook bij kunnen aansluiten) liet Paul Roncken weten dat 500 m2 per woning eerder te weinig dan teveel is.

In de concept-handreiking wordt gesteld dat hectare voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN) niet mogen meetellen in de berekening voor GGM.

Daarna zal Paul Roncken zijn onafhankelijk advies presenteren voor het laten landen van GGM binnen de provincie Utrecht. Deze presentatie kunt u al bekijken via de volgende link:

<https://www.groengroeitmee.nl/actueel/nieuws/werkconferentie-groen-groeit-mee-24-november-2022> En dan klikken op presentatie Paul Roncken.

Het nadenken over het koppelen van hectare GGM aan bestaande (groene) structuren en opgaven is op zich een interessante insteek (werk met werk maken). Bij het opstellen van het Handelingsperspectief buitengebied voor de Regio Amersfoort (de startnotitie voor dit proces heeft u pas ontvangen via de RIB) kan worden onderzocht waar hectare GGM een plek kunnen vinden. Dit vraagt om een integrale afweging met andere functies die ook extra ruimte vragen in het buitengebied (naast natuur en recreatie vraagt de landbouw eerder meer dan minder ruimte in het buitengebied om aan de maatschappelijke wensen/eisen te kunnen voldoen). Maar deze regionale aanpak is nog niet verwerkt in de concept-handreiking die hiervoor werd aangehaald. Hiertoe roept Paul Roncken eigenlijk wel op om een ad hoc aanpak die minder kwaliteit/maatschappelijke winst oplevert te voorkomen.

2. Consequenties van kwantitatieve voorstellen GGM voor uitleggebieden woningbouw.

In het GGM Pact is geen kwantificering opgenomen en ook niet in de regionale programmering wonen en werken. De voorstellen die in de provinciale concept-handreiking voor uitleglocaties woningbouw zijn opgenomen staan nog ter discussie.

Het volgende is een eerste oefening om u beeld te geven van de consequenties van de voorgestelde kwantificering.

Stel er worden 800 woningen in Tabaksteeg-zuid gebouwd (puur een aanname voor de beeldvorming). Dit zou betekenen:

- 6 hectare groen binnen de woonwijk en
- 40 hectare GGM in de omgeving (800 maal 500 m2).

De gemeente Leusden heeft een intentieovereenkomst gesloten met de ontwikkelaars met eigendom in het Langesteeggebied en Stichting De Boom. Daarin staat dat Stichting De Boom binnen en direct nabij het Langesteeggebied een 22 ha nieuwe natuur zal realiseren. 22 hectare als onderdeel van het NNN, nieuwe natuur om een ontbrekende natuurschakel in het Groene Valleilint (ecologische verbinding) te realiseren. Dit vormt al lange tijd de inzet van provincie Utrecht, Stichting De Boom, waterschap Vallei en Veluwe en de gemeente Leusden. Een voorbeeld van werk met werk maken. Maar dit telt volgens de provincie niet mee voor GGM. Dit baseert de provincie op het feit dat de provincie NNN financiert, deze nieuwe natuur al in de plannen van de provincie zit (er moet komen) en deze natuur niet echt voor recreatie is bedoeld.

Dit zou betekenen dat er naast zeg 40 ha voor woningbouw en 22 hectare voor nieuwe natuur in/nabij het Langesteeggebied nog een 40 hectare voor GGM in de omgeving moet worden gerealiseerd. Daarmee vraagt een woningbouwontwikkeling op zeg 40 hectare ongeveer 100 hectare ruimtebeslag.

Kanttekening: zoveel hectare GGM betekent niet dat al die hectare naar recreatief groen moeten worden omgezet. GGM kan ook worden ingezet voor extra wandelpaden door het landelijk gebied, agrarisch natuurbeheer, dekken kosten voor beheer en onderhoud etc. Maar hoe vertalen deze initiatieven zich in hectare GGM?

3. Overleg met de provincie Utrecht over GGM voor uitleggebieden woningbouw.

Wethouder Vos heeft gedeputeerde Van Essen van RO laten weten dat bovenstaand grote zorgen oproept vanuit (financiële) haalbaarheid en draagvlak (de landbouw heeft het GGM Pact bewust niet ondertekend, mede uit angst voor “landje pik”). Dit mede omdat aan de woningbouw zelf ook steeds meer eisen worden gesteld (een hoger percentage betaalbare woningen).

Door de 22 hectare NNN in combinatie met wandelpaden binnen/direct nabij het Langesteeggebied te realiseren wordt werk met werk gemaakt (in lijn met de voorstellen van Paul Roncken) en wordt een lang gekoesterde ambitie van de overheidspartijen werkelijkheid. Daarbij maakt de woningbouw Tabaksteeg-zuid de ontwikkeling van 22 hectare NNN mogelijk die anders niet tot stand zal komen.

Het college zal het gesprek met de provincie constructief voortzetten om te komen tot een haalbare (financieel en qua draagvlak) invulling van GGM, vanuit de overtuiging dat hiermee grote maatschappelijke belangen zijn gediend.

4. Er zijn nog veel vragen over concrete invulling GGM.

Bijvoorbeeld wie gaat de regie voeren voor GGM, wie wordt verantwoordelijk voor de realisatie, wie gaat het betalen en wat kan de 6 miljoen die de provincie voor GGM heeft gereserveerd betekenen? Een vraag die nadrukkelijk aandacht behoeft is “hoe kan GGM daadwerkelijk bijdragen aan perspectief voor de transitie van de landbouw en daarvoor verdienmodellen leveren?” Dat zou het draagvlak onder de landbouw positief kunnen beïnvloeden.

5. Kaders en randvoorwaarden voor de woningbouw Tabaksteeg-zuid en Mastenbroek 3 (waarbij GGM ook om invulling vraagt).

In opdracht van de raad gaat het college in overleg met de omwonenden en de raad aan de slag met kaders en randvoorwaarden. Hierin zal GGM moeten meeliften en komt op die manier ook weer bij de raad terug.